aro 2. Augusto, 1921. Numero 10.

BULGARA ESPERANTISTO

ABONPAGO:
or Bulgarlando 20 levoj
por fremdlando 2sm(5fr)
Apar'a numero 15 sd.

Monata organo de la
Bulgara Esperantista Societo.

АБОНАМЕНТ:
за Бжлгария 20 лева
за странство 2 см(5фр.)
Отделен брой 3 лева

Края на годината.

С настоящия брой нашето списание завжршва своята втора година.

Особените задачи на бжлгарското есперантско движение през годината направляваха и списването на неговия орган. Да се печелят нови привжрженици, да се привлекат старите, да се окуражат слабите, да се аргументира пред неесперантистите правото за сжществуване на есперанто, да се представи духовния живот на бжлгарина пред чужденците, да се даде картина на есперантското движение в света и в Бжлгария — тези обширни задачи трябваше да задоволи органа на Б. Е. Д.. Естествено, едно списание с такжв малжк обем, каквото е нашето, не ще може да изпжлни както трябва това. Не е лесно да дадеш толкова разнообразен материял в 12 страници. И не се самооблащаваме, че списанието няма своите слаби страни. Но все пак, ние дадохме, каквото можеше да се даде, и се надяваме, че тази годишнина от **Bulgara Esperantisto** е един дос-

La fino de l'jaro.

Kun la jena numero nia gazeto finas sian duan jaron.

La specialaj taskoj de la bulgara Esperanto-movado dum la jaro direktis ankaŭ la redaktadon de ĝia organo. Akiradi novajn adeptojn, altiradi la malnovajn, kuraĝigi la malfortajn, argumenti al la neesperantistoj la ekzisti-rajton de esperanto, prezenti la spiritan vivon de la bulgaro al la fremduloj, doni bildon de la Esperanto-movado en la mondo kaj en Bulgarujo— tiujn ĉi vastajn taskojn devis kontentigi la organo de B. E. S. Nature, gazeto kun tia malgranda amplekso, kia estas la nia, ne povos tion plenumi tiel, kiel estas dezirinde. Ne estas facile doni tiom da diversa materialo en 12 paĝoj. Kaj ni ne trompeflatas nin, ke la gazeto ne havas sian malbonajn flankojn. Sed tamen ni donis la doneblan kaj ni esperas, ke tiu ĉi jarkolekto de **Bulgara Esperantisto** estas meritanta alportaĵo al la ankoraŭ malforta bulgara Esperanto-literaturo.

La Esperanto-movado ĉe ni

тоен принос към слабата още българско-есперантска книжнина.

Есперантското движение у нас тази година направи крачка напред. Нови задачи се откриват сега пред него. Разбира се, нови задачи се налагат и на неговия орган — Bulgara Esperantisto.

Нека се надяваме, че и през настъпващата година Bulgara Esperantisto ще съумее, доколкото му позволи обема, да изпълни своите задачи със старанията на редакторите и с подкрепата на всички български есперантисти.

Редакцията.

dum la foriranta jaro faris paŝon antaŭen. Novaj taskoj aperas nun antaŭ ĝi. Kompreneble, novaj taskoj sin prezentas ankaŭ al ĝia organo — **Bulgara Esperantisto.**

Ni esperu, ke ankaŭ dum la venanta jaro **Bulgara Esperantisto** sukcesos, kiom permesos ĝia amplekso, plenumi siajn taskojn kun la penoj de l' redaktoroj kaj kun la subteno de ĉiuj bulgaraj esperantistoj.

La redakcio.

Съмишленико, запиши колкото можеш повече абонати за „Bulgara Esperantisto"!

Al kongresanoj de la VIII-a.

Bonvenon sinjoroj, bonvenon amikoj!
Al vi ni deziras sincere.
Per viaj penadoj, per viaj aplikoj
L' afero kreskadas prospere.

Alflugis, vi falkoj, al ni diligente
Labori sub verda standardo.
Vi semis, vi semas kaj semos prudente
La grajnon esperan sen gardo.

Vi venis oferi sur belan altaron:
Laboron, klopodon, zorgemon.
Vi venis instigi severan homaron
Ekami sinceron, fratemon.

En koroj Vi portas ideon sanktegan,
De nova prediko la kulton;
En viaj animoj la revon belegan
Forigi malpacon, insulton.

Alten vi levu la verdan insignon,
Fiere ĝin portu senĉese.
Vi timu nek mokon, nek homan indignon,
Vi paŝu antaŭen progrese.

La tempo de riĉa rikolto jen venos,
Disfalas en homoj obstino.
Vian paclaboron kaj vin ili benos
Pro via la venko en fino.

P. Iordanov.

14/VIII 921.

„ . . . . . . Зная добре, че аргументите за Есперанто са много по-силни отколкото тези против него.

От своя страна аз гледам на изучването на Есперанто като изучване в най-висока степен философско. Наистина и без преувеличение, аз познавам не много учебни предмети по- добри за ума, без да говоря за практическата полза, от Есперанто.

„ . . . . . . Проучил съм осемнадесет европейски и източни езици, стари и модерни. В резултат на моите наблюдения, убеждения и впечатления, мога да заявя, че Есперанто има твърде малцина съперници между така нариcаните езици исторически, естествени или национални, от точка гледище на литературна изразителност.“

Prof. Charles Sarolea (Edinburgh.)

Наши учени и писатели за Есперанто.

Проф. Д-р Ст. Младенов.

Поради многото материял за този брой ние за жалост не даваме цялата статия на почитаемия г проф. Младенов, а само извадки от нея.

Редакцията.

. . . Международен език може и трябва да съществува редом с отделните народни езици тжй, както книжовните

езици сжществуват редом с простонародните говори. И както никой разумен човек не се е обявил до сега против книжовните езици, които черпят от различни диалекти на една езикова област, така няма защо да се опжлчаваме против есперанто, който взима звукове и форми и от гржцки, и от латински, и от славянски, и от френски, и от немски, и от английски и от други езици . . . . Есперанто вжпреки шарения си сжстав, или дори тжкмо поради него, си остава език международен за лица от народи, които говорят индоевропейски език. . , . .

Тжй както е сега, Есперанто е сравнително много лесен език . . . . В всеки случай верно, е че човек, който знае главните европейски езици, може да чете и да разбира текстовете на Есперанто, без да е губил време да изучава есперантовски граматики и без да прелиства есперантовски речници. Аз превеждам свободно текстовете, които сждържа сценката „Есперантист“ от г. Ив Х. Кржстанов (№ 3—4 от Bulgara Esperanto — Biblioteko) без речник, след като прегледах прибавената накрая граматика на есперанто (само страница и половина, стр 43 — 44).

Но даже и за люде, които не знаят чужди езици „изкуственият“ език есперанто е много по-лесен от „естествените“ езици като френски, английски или немски. . . . Сжс своята правилност, последователност и леснота есперанто е в истинския смисжл на думата демократически език, език на широките народни слоеве.

. . . . Трябва да се надяваме, че броят на есперантистите още по-бжрже ще расте в бждаще. La lingvo internacia esperanto vivas kaj vivos.

Ст. Младенов.

Сжмишленико, побжрзай да се абонираш за III година на „Bulgara Esperantisto“!

La VIII Kongreso de la bulgaraj esperantistoj.

La 14. kaj 15. de aŭg. en Sofio okazis la oka kongreso de la bulgaraj esperantistoj. Ĉeestis delegitoj el multaj urboj kaj vilaĝoj de nia lando. Per si mem ĝi estas grava sukceso, donante novan impulson al la movado kaj populariĝante nian aferon inter la vasta publiko.

La kongreso estis malfermita en la bela salono de la

Sofia Komerca Ĉambro la 14. de aŭg. je la 10. horo matene per parolado de la prez. de Bulgara Esperantista Societo S-ro Georgi Aktarĝiev. Post li la delegitoj estis salutitaj de la Ministro de popola instruado per speciala sendito, kiu legis la salutan leteron de la Ministro. Salutis la kongreson ankaŭ la reprezentantoj de la Sofia Komerca Ĉambro, de la bulgara societo „Ruĝa kruco", de la Sofia urbestraro, de la societo de Sofiaj ĵurnalistoj, de la Societo de Bulgaraj verkistoj kaj publicistoj, de la Sofia Komerca Societo, de la Konsorciumo (la direktoro mem reprezentis ĝin), de la samtempe kongresanta Bulgara Turista Ligo. Ĉiuj esprimis la simpation kaj intereson de siaj institucioj al Esperanto. S-ro Georgi Pejev je la nomo de la Bulgara Komercista Ligo deklaris, ke en la fondota baldaŭ organo de la Ligo oni disponigos al la Bulg. Esp. Societo specialan Esperanto-fakon.

Estis interŝanĝitaj saluttelegramoj inter nia kaj la vegetarana kongreso, kiu havas lokon en Tirnovo. La saluta telegramo de la lasta kongreso estis verkita en Esperanto.

La gesamideanoj Ganĉev (malgranda lernanto) F-ino Tenĉeva (el Kirĝali), Gani Ganĉev kaj Orozov (blindulo) per esperanta deklamo montris al la ĉeestantaj gastoj la sonecon de nia lingvo.

Poŝte estis elektita kongresa estraro: prezidanto S-ro Petr Jordanov, sofia advokato, vicprezidantoj Kapitano Daskalov kaj Georgi Oreŝkov, sekretarioj Kiro Georgiev kaj Ivan Dobrev.

La sekretario de B. E. S. Georgi Atanasov legis la jaran raporton de la Centra Propaganda Komitato. Estas notataj gravaj sukcesoj de Esperanto dum la jaro, inter kiuj: ĝenerala permeso de S-ro Ministro de la popola instruado, ke la grupoj aranĝu Esperanto-kursojn en la konstruaĵoj de la gimnazioj; ĝenerala permeso al la lernantaro viziti la Esperanto-kursojn; oficigo de oficiala lektoro de Esperanto ĉe la teknikaj kursoj aranĝitaj por progimnaziaj instruistoj; la plej grava sukceso: **fakultativa instruado de Esperanto en la bulgaraj realaj lernejoj,** decidita de la Parlamento.

Dum la jaro, laŭ la ricevitaj infotmoj, estas farita en la tuta lando la sekvanta nombro de kursoj, publikaj paroladoj kaj Esperanto-festoj (vesperaj aŭ tagaj amuzoj):

	Kursoj	**Paroladoj**	**Festoj**
Sofia	7	4	—
Pleven	2	3	—
Kirĝali	2	—	3
Breznik	2	—	—
Varna	2	—	—

Tirnovo	1	1	—
Plovdiv	1	—	—
Shumen	1	1	—
Karlovo	1	3	—
Ajtos	1	2	—
Pirdop	1	1	—
Sungulare	1	—	—
Loveĉ	—	4	—
Haskovo	—	1	—
Tute	22	20	3
en lokoj	12	10	1

Al la Societo estas aliĝintaj la grupoj en Sofia, Varna, Pleven, Tirnovo, Shumen, Ajtos, Sevlievo, Bela Slatina, Kirĝali, Tatar Pazarĝik, Gabrovo, Beljovo. Krom ili ekzistas grupoj nealiĝintaj al la Societo en: Karlovo, Loveĉ, Pirdop, Sungulare. Nenian signon pri sia ekzisto donis la grupoj en Vidin kaj Panagjuriŝte. La societo havas membrojn, neorganizitaj en lokaj grupoj en multaj urboj kaj vilaĝoj de la lando (Ruse, Radomir, Dupnica, Gorna Dĵumaja, Trojan, Plovdiv, Kazanlik, Burgas, Razgrad, Vratca, Jambol, Sliven ktp. ktp.)

S-ro Vasil Gaŝevski legis la raporton de la Kontrola Komitato.

Poste kelkaj delegitoj parolis pri la agado de C. P. K., esprimante sian kontentecon kaj laŭdon. La kongreso aplaŭde akceptis la jaran raporton.

Posttagmeze estis faritaj du referatoj: At. D. Atanasov parolis pri la vivo kaj la ideo de Zamenhof. S-ro Dobrovski parolis pri la vivo de la mortinta samideano Nikifor Hristoskov. Grandan impreson faris la kortuŝanta rakonto de samideano Dobrovski.

Antaŭvespere la kongresanoj faris komunan promenon ĝis la Borisa ĝardeno. Ilia marŝado tra la stratoj estis vera manifestacio, ĉar ili interesigis la tutan promenantan publikon per siaj kongresaj rubandoj.

La 15. antaŭtagmeze la kongreso okupis sin pri ŝanĝoj en la regularo. La akceptitajn ŝanĝojn ni presigas en la jena N-ro aliloke.

Posttagmeze oni akceptis la novan buĝeton, kiu atingas la ciferon 16000 levoj. Estis elektita nova Centra Komitato, kies konsisto estas: Georgi Aktarĝiev, Atanas D. Atanasov, Panajot Kolev, F-ino Elena Toĉeva, Georgi Gaŝevski, Georgi Fandikov kaj Dimitr Simeonov; rezervaj komitatanoj: Georgi

Atanasov kaj Ivan Dobrev. Estis elektita ankaŭ kontrola komitato: Milĉo Georgiev, Kiro Georgiev kaj Rale Bojaĝiev.

Post la elekto At. D. Atanasov faris referaton pri la plano, rimedoj kaj metodoj de la propagando dum la komencata jaro; lian paroladon sekvis viglaj diskutoj pri la maniero de la propagando, pri la dezirinda unueco de la fortoj de l' bulgara esperantistaro, ktp.. Oni prenis la sekvantajn rezoluciojn:

La oka kongreso de la bulgaraj esperantistoj, aŭskultinte la referaton de At. D. Atanasov kaj konsiderante la opiniojn esprimitajn de la delegitoj

decidis:

1) Inviti la bulgaran ĵurnalistaron, konforme al la esprimitaj pensoj de ĝia reprezentanto ĉe la kongreso, ke ĝi disponigu la kolonojn de siaj eldonaĵoj por artikoloj, koncernantaj la esencon kaj la sukcesojn de la Esperanto-movado, ĉar tiumaniere ĝi povos plenumi plej efike sian socian taskon: esti peranto de komunutilaj ideoj.

2) Rekomendi al ĉiuj grupoj sekvadi metode kaj sinsekve la jenan vojon de agado: I. Popularigi la nomon „Esperanto" inter la vasta publiko. II. Ekinteresiginte ĝin, ili favorigu ĝin al nia afero, klarigante al ĝi la ideon III. Helpadi al la favorigita parto de la publiko, ke ĝi ellernu la lingvon, kaj IV. Konservi tiujn, kiuj ellernis la lingvon, kiel organizitajn agantojn.

3) Ĉe sia propagando ĉiu esperantisto utiligu revizitajn faktojn pri la sukcesoj de Esperanto.

4) La grupoj donu subtenon al la esperantista societo en Kirĝali, farante en ĉiu regiono liston de monoferoj por la konstruaĵo de la nomita societo.

5) Konsiderante, ke en la tago, kiam la bulgara esperantistaro estas kuniĝinta je sia jara festo, parto de la esperantista junularo estas kunveninta en Plovdiv en aparta kunveno, forlogita kaj trompita de tria persono, la kongreso mallaŭdas ĉiun separatismon kaj alvokas ĉiujn unuiĝi ĉirkaŭ la Bulgara Esperantista Societo.

6) Propagandi en ĉiuj ideaj kaj praktikaj organizaĵoj (vegetaranaj, abstinentaj, turistaj, komercaj, sportaj, profesiaj k. c.) Esperanton, montrante la grandan bezonon, kiun ili havas por esti ligitaj kun ĉiuj al tli similaj organizaĵoj. Por tiu ĉi celo B. E. S. kun ĉiuj siaj grupoj kaj membroj donos plej grandan subtenon al ĉiu simila iniciato.

7) Danki la Sofian Komerc-industrian Ĉambron por la

bona akcepto, donita al la bulgaraj esperantistoj en la Salono de la Ĉambro.

Antaŭ la fermo de l' Kongreso la lasta estis salutita de reprezentanto de la Junula Turista Ligo en Bulgarujo.

Je la 8. vespere per paroladoj en Esperanto de Sroj Petr Iordanov, Georgi Aktarĝiev, Angel Simeonov kaj Gunĉo Gunĉev la kongreso estis fermita en granda entuziasmo.

Fakan kunvenon ĥavis la abstinentuloj esperantistoj en la unua kongresa tago, je la 2-a posttagmeze.

La Sofia ĵurnalaro donis sufiĉe longajn raportojn pri la kongreso.

Ano.

Съмишленико, действувай неуморно за Есперанто! — Близък е нашия триумф!

Изменения в устава,

Приети от 8 конгрес на бълг. есп-сти, 15. VIII. 21.

Чл. 4. Дружеството се състои от местни групи (секции).

Членовете на дружеството биват действителни, спомагателни, благодетелни и почетни.

Чл. 7. Благодетелни сж тия, които подарят най-малко 500 лв. наведнаж на дружеството.

Чл. 9. се изхвърля.

Чл. 11 В градове и села, дето нема групи,. есперантистите се присъединяват към най-близката местна група. Дето има повече от 5 члена, те могат да си образуват група.

Местните групи се ръководят от настоятелства (местни комитети).

Заб. Ц. К. определя районите на отделните местни групи.

Чл. 13. Всеки местен комитет се сношава редовно с Ц. К. и Р. К. Всеки три месеца той дава сведения на Ц. К. за дейността си и състава на групата.

Чл. 14 се изхвърля.

Чл. 16 се изхвърля.

Чл. 17. Групите (секциите) могат да се делят на няколко подгрупи (подсекции) в градове, дето нуждата налага това.

Подгрупите имат свое управление, но сж подчинени на местните комитети.

Чл. 19. За всеки член групите плащат в централната каса на дружеството половината от членските вноски, с минимум 6 лв. годишно, плащани наведнаж или тримисечно.

Чл. 20. За учащи се и войници групите плащат на центр. дружествена каса също половината от членските вноски с минимум 3 лв. годишно.

Чл. 22 се изхвжрля.

Гл. IV приема заглавие: „Права и длжжности на групите." Заглавието „Глава V Длжжности на членовете" се махва.

Заб. кжм чл. 23: Никоя местна група няма право да издава свой периодически печатен орган без разрешението на Ц. К.

Чл. 24 се изхвжрля.

Чл. 25 се изхвжрля.

В чл. 26 се махат думите „от Центр. Проп. комитет."

Чл. 27. На конгресите групите се представят от делегати, избирани по един на всеки 10 или дроб от 10 члена.

Чл. 28. Групи, които не могат да делегират свой член на конгреса, могат да изберат за делегати и членове от други групи, които ще посетят конгреса.

Делегат може да бжде само действителен член.

Чл. 29. Вм. „членовете" става „групите и членовете".

В чл. 34 се изхвжрлят думите „екзаменационен комитет".

В чл. 40 цифрата 50 става 1000 лв.

Гл. VIII получава заглавие „Конгреси".

Чл. 43. Друж. сжбрания биват конгреси и конференции.

Чл. 49. Няколко групи могат да си уреждат местни конференции, в които могат да се разискват вжпроси от местен характер, да се подготвят вжпроси за конгреса, или да се вземе решение да се предложи нещо на последния.

Чл. 50. вместо „Сжбранията" се поставя „Конгресите и Конференциите".

Чл. 52. Членовете на Ц. К. сж по право делегати на кон-

греса; по своите дела те нямат право на гласуване.

Кжм чл. 54 се прибавя „от групите“.

Гл, IX се преименова „Изпитна комисия“.

Чл. 56 Изпитната комисия се назначава от Ц. К. Тя преглежда всички есперантски издания и, ако ги удобри, препоржчва ги на членовете. Прегледжт може да бжде и предварителен по сжгласието на автора. Комисията извжршва изпити по програмата на Instituto de Esperanto в Женева и издава свидетелства за способност.

В чл. 59 думата „финансови“ пред „ревизии“ се изхвжрля.

В чл. 60 „дружествени членове“ се заменя с „групи“.

Кжм 62 се прибавя: Членовете на К. К. сж по право делегати на конгреса; по своите дела те нямат право на гласуване.

В чл. 63 вм. „десет друж. члена“ става „групите“.

Чл. 64. Измененията се приемат, ако за тях са гласували две трети от присжтствующите делегати.

Чл. 69. Когато някоя група се разтури, тя предава делата и имота си на дружеството.

Поради сжкращението на някои глави и изхвжрлянето на някои членове, нумерацията на главите и членовете се подрежда отново, след като се внесат решените изменения.

Названието „Централен Пропагандически Комитет“ (Ц. П. К.) се изменя навсякжде на „Централен Комитет“ (Ц. К.); „Местен Пропагандически Комитет“ става „Местен Комитет“, „Общо сжбрание“ става „Конгрес“, „Екзаменационен комитет“ става „Изпитна комисия“.

РЕЧ НА ГЕОРГИ АКТАРДЖИЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА Б. Е. Д-во ПРИ ОТКРИВАНЕТО НА КОНГРЕСА.

Господине представителю на Министра на Народната Просвета, г-да представители на учреждения и организации, господа делегати и гости,

Venis akvo al nia muelilo. Това изречение на Есперанто значи на бжлгарски „Дойде вода на нашата воденица“, и биде казано най-напред в 1910 год., когато въ София бе сжбран конгрес на есперантистите от крайдунавските земи, за да стане мото на основаното от този конгрес есперантско списание „Danubo“. Джлбокото значение на тия думи, обаче,

беше, че конгресът е дал нов потик, нова енергия, нова насока за пропагандирането на международния език есперанто.

И наистина, конгресите имат двояка цел. Ако от една страна, те служат да концентрират, в рапорти на управителното тяло, всички нишки на дейността на сдружението, за да могат делегатите да се произнесат по нея, от друга страна те ще имат за задача да установят и да разпространят чрез същите делегати новите насоки на дружествената дейност, да събудят нови сили, нова енергия и да дадат наново „вода на воденицата", да направят истинско изречението „Venis akvo al nia muelilo".

И настоящият конгрес на българските есперантисти, осми по ред, ще тряба да гони същата цел. От една страна той ще запознае делегатите с всички ония придобивки, които отчетната дружествена година донесе за разпространението на есперанто въ България, той ще ги уведоми, колко нашето дело има да благодари на благосклонното възприемане от страна на многоуважавания български министър на народното просвещение г. Стоян Омарчевски на ония молби и искания, които централният пропагандически комитет на Бълг. Есп. Дружество му поднесе. Той ще покани делегатите да занесат на своите местни групи и секции вестта, че г-н министърът разреши да се държат курсове за изучване на езика есперанто в помещенията на народните ни училища, че той назначи в курса при художествено-индустриялното училище лектор по есперанто и с това обяви, че преподаването на езика, който ние разпространяваме, се признава за достоен за изучване предмет, и че най-сетне той вписа и прокара през народното събрание в закона за народното просвещение факултативното изучване на есперанто в реалните училища. Всичко това съпоставено с успехите на есперантските курсове, уредени от разните секции на дружеството, е способствувало да направи дружествената година, за която ние ще Ви дадеме отчет, плодотворна и пълна с многообещаващи придобивки.

Преди да пристъпя към изказването на мнение по втората цел на нашия конгрес, аз от тази трибуна, в името на централния пропагандически комитет, в името на българските есперантисти и най-сетне в името на есперантистите от целия свет, които не се забавиха да изпратят писмено своите поздравления, изказвам най-дълбоката благодарност на г-на министра Ст. Омарчевски за всичко що той направи за есперантското дело и да го уверя, че не е далече времето, когато ще настъпи крайната победа на есперантизъма, за да се окаже мощен лост и силен фактор при постигането на световния мир, защото основната идея която го е родила, е

да се даде на хората средство за устно и писмено рабзиране помежду им, което не ще закжснее да изглади голяма част от недоразуменията, лежащи в основата на международните спорове. Сжвременните есперантисти ще помнят името на бжлгарския министжр Ст. Омарчевски, а за бждещите есперантисти историята на есперантизжма ще запише името му между имената на пжрвостепените дейци и разказва за делата му на грядущите поколения.

Нека видим сега, почитаеми господа, на кжсо, каква ще тряба да бжде втората цел на конгреса. Миналите години дейността на есперантското дружество се сжсредоточаваше в вербуване на есперантисти. Пропоганда и изучване на езика беше главната цел. За напред, без да отслабва досегашната си дейност, есперантското дружество ще има да разрешава проблемата, как да се организират многобройните бжлгарски есперантисти, живущи в столицата и провинцията, за да се даде еднообразие в действията им по отношение на успешната понататашна пропаганда. В конгреса ще тряба да се разменят мисли за начините, по които ще може да стане ново организиране на бжлгарските есперантисти, както и за методите, които ще тряба дя се следват за постигането на целите легнали в основата на устава на дружеството.

Нека тези мисли, г-да делегати, ржководят вашите разсжждения, разисквания и дела в настоящия осми конгрес на бжлгарското есперантско дружество, който аз, в качеството си на председател на сжщото дружество обявявам за открит.

Al niaj kunlaborantoj.

La redakcio dankas kore la bulgarajn esperantistojn, kiuj helpis ĝin en la redaktado de la gezeto per sia kunlaborado.

Tamen ni ŝuldas kelkajn sincerajn vortojn al ĉiuj esperantistoj koncerne la kunlaboradon.

Ni ricevis multegon da artikoloj, kiuj estis nepresindaj ĉu pro sia stilo, ĉu pro sia enhavo, nekonforma al la specialaj taskoj de la gazeto. Tre ofte novaj esperantistoj, ĵus ellernintaj la elementojn de la lingvo, sendis esperantajn tekstojn, tradukaj aŭ originalaj — kun peto enpresigi ilin. Amasiĝis ankaŭ sufiĉa kvanto da versaĵoj.

Ĉiu konsentos, ke verkisto bezonas ne nur koni la lingvon, sed — plej grave—**havi stilon.** Tio estas du nesamaj aferoj. Ĉu la nova esperantisto, kiu sendas sian verkon, kredas, ke ĝi donos al la legantoj ĝuon? Ĉiuj bulgaraj esperantistoj posedas

sufiĉe bone la bulgaran lingvon, tamen kiom el ili estas bulgaraj verkistoj? — Por esti tiaj, ili bezonas **ankoraŭ ion** krom la lingvokono. Tiu ĉi „ankoraŭ io“ estas bezona ankaŭ, por verki en esperanto.

Tiuj ĉi samideanoj daŭrigu verkadi kaj tradukadi. Tion ili faru por perfektiĝi en la lingvo. Tamen ili ne rapidu sendi siajn verkojn por publikigo. Kia fariĝus nia gazeto, se ĝi prezentos la „provojn“ de ĉiu verkema esperantisto?

La Samideanoj, kies laboraĵoj ne estas enpresataj, ne ofendiĝu. Ili memoru ĉiam **ke oni povas esti bonega esperantisto ne estante tamen bona Esperanto-verkisto.**

At. D. Atanasov.

Tra la mondo.

В XIII Универсален Есперантски конгрес (*Прага, 21 юли до 6 авг.*) сж взели участие повече от 2200 есперантисти от четиредесет и няколко народности (36 държави) из петтех материка. Освен представители на есперантски организации от всички европейски държави имало е делегати от: Япония, Австралия, Канада Аржентина, Куба, Бразилия, Урагвай, Нова Зеландия, Южна Африка, Алжир, Сжедин. Щати и пр.

Международният Университет (седалище *Светския Палат, Брюксел*) ще държи втората серия заседания и лекции от 20 авг. до 15 септ н. г. Осемдесет професори ще четат около 300 лекции. В сжвета на университета сега влизат Г. Г. Altamira (Мадрид), Appleton (Лион), Boillot (Бристол), Fueter (Цюрих), Jonesco (Букурещ), La Fontaine, Paul Otlet (Сжюза на Международн. Асоциации), Smets (Брюксел), Tille (Прага), Woltera (Рим).

Както е известно през м. август мин г. трима лектори говориха на есперанто. Изглежда че есперантските лекции сега ще бждат много по застжпени, толкова повече че и в сжвета влизат ревностни привжрженици на Есперанто.

Англия. Основана е противовоена и противобуржоазна организация, „Международно движение за премахване войната“, която е разпратила декларации на Есперанто.

Германия. Органа на германската бахаистка асоциация, „Sonne der Wahrheit“, печата в всеки брой статии на Есперанто.

Водителя на бахаизма, Абдул Баха (†), в 1913 год. се е произнесал напжлно благоприятно за Есперанто и настойчиво препоржчва на последователите да изучават и пропагандират езика.

Нидерландия. Фирмата v. d. Eb. & Dresselhuys е дала есперантски названия на своите параходи: Marmevo, Marbirdo, Maristego, Maraglo, Marrabo, Maristo.

Полша. В Лодз ул. Rozwadowska е преименувана ул. Zamenhof.

Починал е в Варшава стария известен есперантист **Antoni Grabowski**, един от пжрвите есперантисти, автор на множество оригинални и преводни трудове и директор на секцията Komuna Vortaro при есперантската академия.

Русия. От 1 до 15 авг. в Петроград се е сжстоял III Всерусийски Еспер. Конгрес, в който са взели участие 163 (113 руси) делегати от 73 града на Сжветска Русия.

Конгреса е приел следната резолюция:

„Предвид че по настоящем Есперанто преимуществено се разпространява в пролетарските и работнически среди и поради голямата полза, която международният език е джлжен и може да принесе за обединението на трудящите се класи на човечеството и за вжзтжржествуване принципите на Сжветската система, III Всерус. Еспер. Конгрес обявява като главна задача на руското есперантсво пжлната подкрепа, чрез езика Есперанто, на Сжветското правителство и подпомагане последното за реализиране неговите международни задачи.

Като най-добра форма на есперантското движение конгреса признава основаването на есперантски групи и кржжоци в всички видове пролетарски, професионалнии и културно просветителни организации в републиката".

Нова Зеландия. С разрешение на властта в затвора в Аукланд г. W. L. Edmanson от няколко месеца води курс и е основана група от затворниците изучили Есперанто. Мнозина от тях вече владеят добре езика и е разрешено даже да кореспондират.

Япония. Много от ежедневниците дават от време на време място на пропагандически статии за Есперанто.

П. А. К.

Esperanto en nia lando.

Dum la ĵus pasinta societa jaro aperis en la sekvantaj bulgaraj gazetoj artikoloj pri Esperanto: en „Demokratiĉeski pregled", artikolo de Simeon N. Petkov, en „Uĉiliŝten pregled" art. de Iv. H. Krestanov, en „Ogniŝte" art. de At. D. Atanasov. — Krom tio la ĉiutagaj ĵurnaloj enhavis ofte sciigojn pri la sukcesoj de Esperanto. En la ĵnrnaloj „Prjaporec" kaj „Napred" aperis longaj antaŭkongresaj artikoloj de Georgi Aktarĝiev.

Loveĉ. Dum julio, kiel konsekvenco de la ekskurso de Plevenaj samideanoj tien, en tiu urbo fondiĝis du esperantaj grupoj.

Banloko Banja apud Karlovo. Post parolado Sro Iv. Krestanov komencis kurson de Esperanto por rondeto de kurortanoj.

Ajtos. La 9. VIII. Sro Krestanov, vojaĝante, haltis en tiu urbo kaj faris publikan paroladon pri Esperanto.

БЖЛГ. ЕСП. Д-ВО.
№ 2.
20 Август 1921 г.
София.

Окржжно.

До есперантските групи, есперантистите и всички приятели на Есперанто в Бжлгария.

Драги сжмишленици.

Избраният от осмия конгрес Централен Комитет се конституира така: Председател **Георги Актарджиев**, Подпредседател **Ат. Д. Атанасов**, Секретар **Димитр. Симеонов**, Касиер **Панайот Ат. Колев**, Библиотекар **Георги Гашевски**, Сжветници **Георги Фанджков** и **Елена Точева.**

Новия Централен Комитет кани всички бжлгарски есперантисти да се сплотят около Бжлгарското Есперанско Дружество и да заработят с още по-голяма ревност за хубавото дело.

Сжгласно новите изменения в устава всеки есперантист трябва да бжде член на група (ако в града или селото му няма такава, да се присжедини кжм най-близката.)

Стегнете редовете си, сжмишленици, и на работа! Нека още от септември навред, дето има есперантисти, се направят публични сказки и се открият курсове! Вземете мерки, като проагитирате между учениците и като намерите подходящи преподаватели, да сждействувате за прилагането на чл. 143 от Закона за Нар. Просвета.

Засилете Бжлг. Есп Дружество! Само при силна централа и общо ржководене делото ще постигне ценни резултати. Тази година ние можем и трябва да постигнем още по-голями успехи. Това зависи от нас. Имайте вера в силите си!

През м. септември излиза пжрвата книжка от трета година на нащия орган „Bulgara Esperantisto“. През тази година списанието ще се редактира от Ат. Д. Атанасов, Пан. Ат. Колев и Ив. Добрев. Побжрзайте да внесете абонамента си и да запишете повече нови абонати. От числото на абонатите ще зависи подобрението и разширението на органа.

Поканваме всички групи **да подновят** декларациите си за присжединяване кжм дружеството, да пратят списжци на членовете си, и тези от тях, които не сж представили екземпляри от уставите си, да сторят това веднага.

Дано след една година се видим пак с такава бодрост и такжв ентусиазжм на деветия конгрес. за да подчертаем много по-големи успехи!

Сжс сжрдечен есперантски привет:

Председател **Г. Актарджиев.**
Секретар **Дим. Симеонов.**

Redakcia kesto

Сжмишленици, засилете групите и ги присжединете кжм Бжлгарското Есперантско Дружество!

La sekretario de la societo petas, ke la grupoj faru sian korespondon laŭeble en Esperanto.

Кореспонденцията за дружеството да се адресира и за напред на досегашния адрес (бул. Мария Луиза, 46), обаче за да не стават недоразумения и грешки на всяко писмо трябва да се означава ясно, **че е за Б. Е. Д.**

Уставжт на дружеството с новите изменения ще бжде представен в Министерството на Просветата, за да бждат удобрени последните. След това той ще бжде отпечатан заедно с членска карта и ще се разпрати чрез групите на членовете.

Ni ne ricevis ankoraŭ oficialan sciigon pri la laboro kaj decidoj de la kongreso de l' Junula Esperantista Ligo (Plovdiv, 16. kaj 17. de aŭg.), sed laŭ privataj informoj ni eksciis, ke la kongreso decidis aligi la Ligon al la B. E. S. por komuna agado. Do, la fortoj de la bulgara Esperantistaro ne estos disigitaj, sed racie direktatai laŭ unu plano. Antaŭen, amikoj!

La aŭtoroj de la nova lernolibro esperanta eldonis belajn afiŝojn kun propaganda teksto. Ili petas la samideanojn el la provinco, al kiuj estas senditaj ekzempleroj de ĝi antaŭ la 15-a de aŭgusto, fortranĉi la reklaman parton (en la mezo, ĉirkaŭita per verda linio), ĉar por tiuj ekzempleroj ne estas pagita la nova reklamimposto. Do la afiŝoj restos nur kun propaganda teksto.

Групите да сжобщят незабавно на дружествения секретар точния адрес на лицето, чрез което ще се сношават с дружеството.

KORESPONDA FAKO.

Sro L. E. Miinala, Kemi (Suomi) Finnlando, interŝanĝas p. markojn kun la tuta Eŭropo; preferas dummilitajn kaj novajn; akceptas kompletajn seriojn, kaj de pli malgrandvaloraj specoj poekzemplere, sed entute la sendaĵo ne estu malpli ol 300; kompense sendas (laŭ katalogo Michel) p. markojn de Finnlando kaj Nord-Ingermanland.

Sro Varĉo Iovĉev en vilaĝo Kaŝlite (Gabrovsko), Bulg., deziras korespondi kun ĉiulandaj gesamideanoj.

Adreso de la redakcio: **Centra librejo „Esperanto“,** — Sofia.

Печатница „ОРИЕНТ“ ул. Веслец 7. — София.

Глаголътъ има окончания:

въ *неопрѣд. накл.* *i:* amuzi — да забавлявамъ, да забавлявашъ и пр.
въ *сегашно врѣме* *as:* mi amuzas — азъ забавлявамъ, vi amuzas — ти забавлявашъ.
въ *минало врѣме* *is:* li amuzis — той забавляваше.
въ *бждаще врѣме* *os:* ni amuzos — ние ще забавляваме.
въ *условно накл.* *us:* ŝi muzus — тя би забавлявала.
въ *заповѣдно накл.* *u:* amuzu — забавлявай! (забавлявайте!); ni amuzu — нека да забавляваме; ke vi amuzu — щото вие да забавлявате.

Причастията иматъ окончания

а) дѣйствителни:

за *сегашно врѣме* *ant:* amuzanta — забавляващъ.
за *минало врѣме* *int:* amuzinta — забавлявалъ.
за *бждаще врѣме* *ont:* amuzonta — който ще забавлява.

б) страдателни:

за *сегашно врѣме* *at:* amuzata — забавляванъ, когото забавляватъ.
за *минало врѣме* *it:* amuzita — когото сж забавлявали.
за *бждаще врѣме* *ot:* amuzota — когото ще забавляватъ.

Дѣепричастията иматъ окончанията на причастията, като имъ се прибави и окончанието на нарѣчията *e:* amuzante — забавлявайки, amuzite — като бѣхъ забавляванъ и пр.

Числата сж: unu 1, du 2, tri 3, kvar 4, kvin 5, ses 6, sep 7, ok 8, naŭ 9, dek 10, cent 100, mil 1000, milion 1000000. Единадесеть (10 + 1) — dekunu, петнадесеть (10+5) — dekkvin; двадесеть (2×10) dudek, тридесеть (3×10)—tridek; четиристотинъ (4×100) kvarcent, седемь хиляди — sepmil.

Дѣлителнитѣ взиматъ окончание *on:* duono — половина (дѣлено на двѣ), triono — третинка (една часть отъ нѣщо дѣлено на три).

Умножителнитѣ взиматъ окончание *obl:* duobla — двоенъ (умноженъ два пжти), kvarobla — четворенъ (взетъ четири пжти).

Събирателнитѣ взиматъ окончание *op:* duope — двама, triope троица, sepope — седмина.

Реднитѣ взиматъ окончанието на прилагат. *a:* unua — първи, dua — втори и пр.

Притежателнитѣ мѣстоимения се образуватъ отъ личнитѣ, като имъ се прибави окончанието на прилагателнитѣ *a:* mia — мой, via — твой, lia — неговъ и пр.

Прѣдлозитѣ обикновено искатъ общата форма (именит. падежъ). Когато се изказва направление къмъ нѣщо, името на послѣдното се туря въ винителенъ падежъ, макаръ и слѣдъ прѣдлогъ Mi iras en la domo — вървя въ кжщата (вжтрѣ въ нея). Mi iras en la domon — отивамъ въ кжщата (не съмъ въ нея, а отивамъ за въ нея).

БЪЛГАРСКИ ЕСПЕРАНТИСТИ,

РАЗПРОСТРАНЯВАЙТЕ

„BULGARA ESPERANTISTO"!

Centra librejo

„ESPERANTO"

posedas ĉiujn esperant·jn lernolibrojn, insignojn, sigelmarkojn, propagandajn, poŝtkartojn kaj kovertojn, legolibrojn, elektitajn literaturaĵojn, abonas je ĉiuj esperantaj gazetoj.

Informas pri la esperantista movado en la mondo.

БЪЛГАРСКИ ЕСПЕРАНТИСТИ,

сплотете се за задружна дѣйность въ

БЪЛГАРСКОТО ЕСПЕРАНТСКО ДРУЖЕСТВО!

